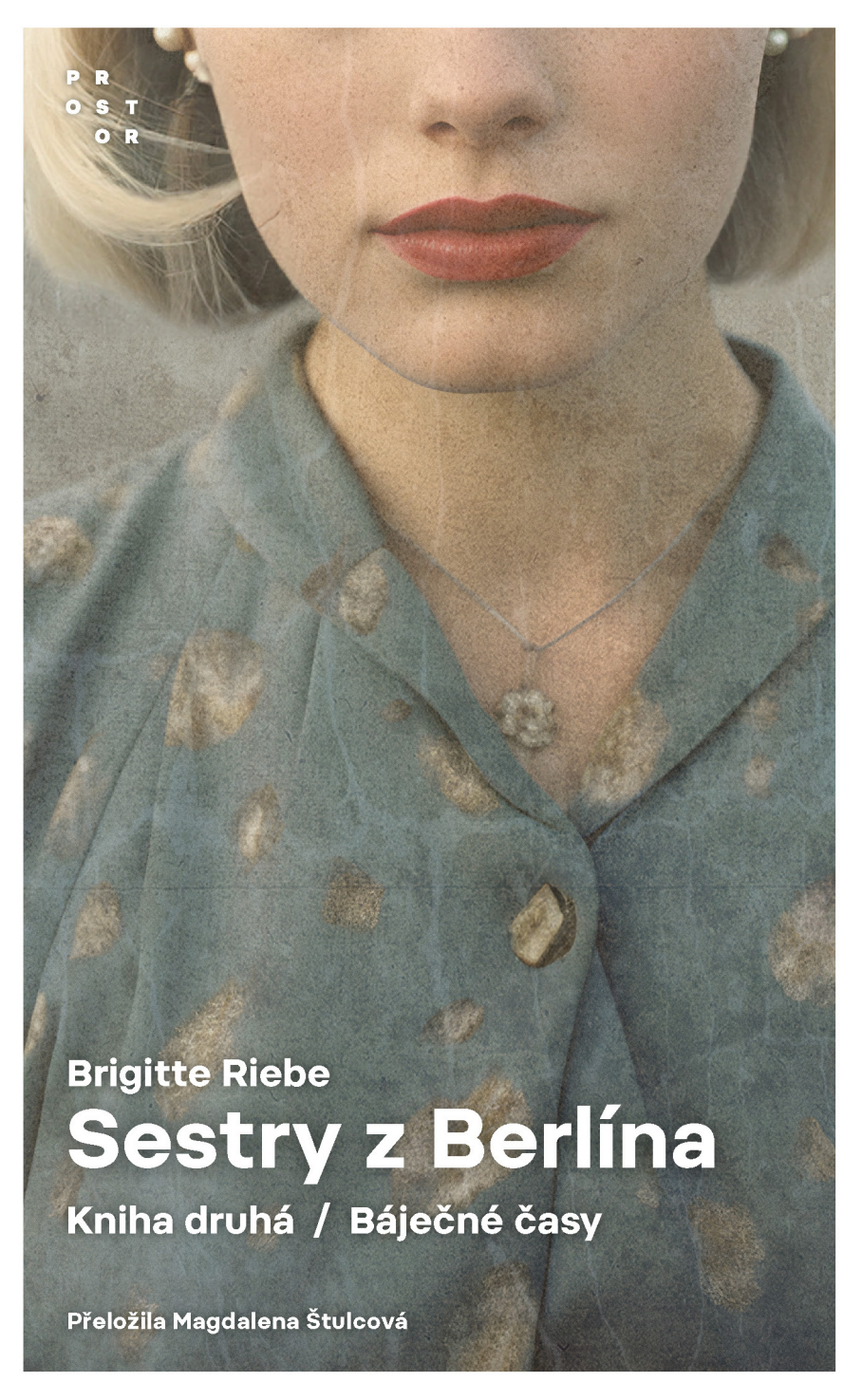

P
R
O
S
T
O
R

Brigitte Riebe

Sestry z Berlína

Kniha druhá / Báječné časy

Přeložila Magdalena Štulcová

**P R
O S T
O R**

Brigitte Riebe

**P R
O S T
O R**

Edice **Přítelkyně**

Brigitte Riebe

Sestry z Berlína

Kniha druhá / Báječné časy

Přeložila Magdalena Štulcová

Praha, 2025

**P R
O S T
O R**

Originally published under the title
WUNDERBARE ZEITEN
Copyright © 2018 by Rowohlt Verlag GmbH, Reinbek bei Hamburg

Czech edition © PROSTOR 2025
Translation © Magdalena Štulcová 2025

ISBN 978-80-7260-603-0

Věnováno Edith, mé čtenářce

Člověk musí životem tančit
— Friedrich Nietzsche

Prolog

Berlín, jaro 1952

Pokaždé když se Silvie Thalheimová prochází po Ku'damu od Bleibtreustrasse směrem k Pamětnímu kostelu císaře Wilhelma, připadá jí, jako by putovala v čase. Dnes jsou všechny výkladní skříně zase už zasklené a plné lákavého zboží a barevné plakáty na reklamních sloupech svádějí k nákupu módního dámského oblečení, nylonových punčoch nebo zubní pasty. Silvie si však pořád moc dobře vzpomíná na rozbitou dlažbu, střepy, zející rány na domovních fasádách a spěchající lidi v hadrech. Tenkrát byl *Módní dům Thalheim*, k němuž právě přichází, stejnou ruinou jako kostel na protější straně. Ten stále ještě čeká na demolici, nebo na novou dostavbu, poněvadž senát a západní Spojenci nejsou schopni se dohodnout, co s ním.

To její starší sestra Rike se zasloužila o to, že Silvie může nyní vstoupit do rodinného domu módy a nechat se okouzlovat půvabem všech jeho prosvětlených podlaží plných jasu. Rike chytře a prozíravě střežila dědictví po dědečkovi a ve Švýcarsku je ochránila před znehodnocením západoněmeckou měnovou reformou. Jen díky tomu bylo možné financovat vybudování nového obchodního domu, jen díky tomu mohli připravit pro dnešní ženy nabídku módy, jaká v Západním Berlíně nemá konkurenci. Friedrich Thalheim, zakladatel rodinné firmy, se nikdy nevzdal víry, že svůj dřívější módní dům obnoví, stejně jako nikdy nepřestal věřit v návrat svého jediného

syna Oskara, Silviina dvojčete, který je už tři čtvrtě roku zpátky v Berlíně.

Od té doby jsou v rodině Thalheimových karty rozdány nově.

Kdo bude vítězem a kdo poraženým, to ukáže až budoucnost.

Silvie si občas představuje, že je obyčejná zákaznice a rozhlíží se v jednotlivých odděleních. Nevyzná se v materiálech jako její sestra Rike, určitě nemá takový cit pro střih a vzhled šatů jako Miriam Sternbergová, která má už od dětství k rodině Thalheimových blízký vztah. A rozhodně neumí kreslit s takovou lehkostí jako její nevlastní sestra Flori, benjamínek a miláček celé rodiny.

Silvie se zato umí dívat. A má pro módu cit, v tom ji nikdo nepředčí.

A taky vytuší, co si lidé doopravdy přejí, i když na-venek předstírají, že je to úplně jinak.

Nemusí se látek dotýkat, aby věděla, jak je zákaznice budou vnímat na těle, rozpozná rozdíl mezi hedvábím, vlnou, žoržetem, krepdešínem, taftem a spoustou dalších materiálů intuitivně, jí stačí se na ně podívat. Málokdy ji překvapí, že něco přijde do módy zdánlivě přes noc, nezaskočil ji ani Diorův *new look*, ani touha žen po čase opět víc poodhalit nohy. Silvie má změnu v krvi. Jenže v rodině ji leckdy neberou vážně, považují ji za „vrtkavou“ – a ona přitom jen pochopila, že nic netrvá věčně, že se všechno pořád a pořád mění.

Silvii navíc nejde o muže.

Jak se jim zalíbit, ví už od chvíle, kdy jí narostla prsa a začaly se jí zaoblovat boky. Se světlými vlasy, modrýma očima a hezkýma nohama to není žádné velké umění, jak si často sebekriticky pomyslí.

Uspokojit muže je hračka.

Ne ne, móda od Thalheimů musí přinášet štěstí ženám, i těm, ke kterým se osud zachoval spíš macešsky. Nové šaty, rozevlátá sukně, samet, který si ruka jen tak mimochodem pohladí, šustivé hedvábí, to jsou sny, jaké má Silvie na mysli.

V *Módním domě Thalheim* se můžou všechny splnit.

A tak si někdy vezme pár kousků do kabinky, vyzkouší si je a současně se inspiruje zvuky ze sousedních kabin. Vzdechy a povzdechy, když hrozí zklamání, nádech a zadržování dechu, když se nedaří dotáhnout zip, až po onen okamžik posvátného ticha, když se žena vedle spokojeně otáčí před zrcadlem – to je pro Silvii hudba.

Zbožňuje vědomí, že její rodina dává ženám možnost zažívat takové pocity.

Ještě víc však miluje vlastní svobodu.

Už jenom pomyšlení na sebemenší pouta, která by ji mohla omezit, je pro Silvii nesnesitelné. A tak po takových výletech *Módní dům Thalheim* zase opustí; s nesmírnou úlevou, že na ni venku čeká zaparkovaná vespa a doveze ji k úplně jiným břehům...

Berlín, květen 1952

Doupě bylo odjakživa jejich tajemstvím, sdíleli ho jenom oni dva. Pod ochranou měkoučké peřiny se dětská trápení a obavy scvrkávaly a scvrkávaly, až se úplně rozmělnily, poněvadž důvěrná blízkost toho druhého poskytovala útěchu a dodávala odvahu. Společně se cítili dostatečně silní, aby dokázali čelit celému světu. Po nějaké chvíli se opět mohli společně vynořit – celí zpocení, ale s úlevou.

Dnes za svítání, když ve dvoře už začínali zpívat ptáci, si připadali skoro jako dřív. Oskar si opíral hlavu o Silviin loket, oči měl zavřené, řasy se mu lehce chvěly. Stará jizva na čele, kterou si způsobil při pádu na jedoucích schodech ve starém obchodním domě, už téměř zmizela. Jeho tvář vypadala uvolněně, pro ten okamžik jako by všechny zlé sny byly tytam, přestože Oskar už není malý kluk, který by vyhledával ochranu u sestry dvojčete.

Je jejím alter ego, bližší než kdokoli jiný, nejbližší člověk na celém světě. Silvie nikdy ani na vteřinu nevěřila, že by mohl být mrtvý. Celá ta léta po skončení války, když o něm neměli vůbec žádné zprávy a všichni v rodině už se vzdali naděje, Silvie pořád doufala, že ho pátrací služba Červeného kříže najde. Po celou dobu cítila, že Oskar žije. Nacisti ho využili jako nezralého dospívajícího kluka, ihned po složení předčasné, takzvané „nouzové maturity“ ho poslali na východní frontu a teprve před necelým rokem se jako dospělý muž vrátil do Berlína, raněný na těle i na duši.

Silvie se musela nutit, aby se nedívala ke spodnímu konci postele. Její bratr měl vždycky nejhezčí nohy z celé rodiny – štíhlé, hezky tvarované, s elegantním nártem, na jaký by mohl být pyšný každý tanečník. Teď mu na levé noze chyběly čtyři prsty – v kruté ruské zimě mu omrzly a později v lazaretu mu je ledabyle uřízli, jen tak, bez narkózy, jak se jednou, jakoby mimochodem, zmínil.

Oskar Thalheim každopádně přežil tři roky války a skoro sedm nekonečných let ruského zajetí. Jiní dopadli hůř, mnohem hůř.

Co jsou proti tomu čtyři chybějící prsty na noze?

Tu větu neustále opakoval, očividně doufal, že tomu jednou sám uvěří. Že je to v nejlepším případě jen část pravdy, to věděli oba. Silvii to bylo jasné nejpozději od jeho první noci v bývalém bytě babičky Fridy v Bleibtreustrasse, kde ještě donedávna bydlela společně se sestrou Rike. Oskarovy pronikavé výkřiky z vedlejšího pokoje ji před rozedněním vytrhly ze spánku a na okamžik ji úplně ochromily. To už ale stál Oskar ve dveřích, blondaté vlasy rozčuchané, s tváří zkřivenou hrůzou.

„Už jdou, Silvie, všichni ti mrtví, jdou sem!“

Mimoděk odhrnula přikrývku, jak to vždycky dělávala, a Oskar si vlezl k ní do postele, třásl se po celém těle, až se posléze jejím teplem uklidnil.

„Nikdo sem nepřijde, bratříčku,“ šeptala mu a pevně ho oběma pažemi svírala v náručí. „A i kdyby, já bych jim ukázala, to by koukali! Jsem přece pořád o osm minut starší než ty...“

Rozesmáli se, oba dva, a Oskar se rozplakal. Silvie ho k sobě tiskla, dokud mu nepřestaly téct slzy. Oskar potom usnul, ale Silvie ještě dlouho nemohla spát. Ukradli mu tolik let života.

Jak se z toho má zotavit?

Přesně totéž se odehrálo i před několika hodinami a Silvie byla ráda, že Oskar konečně usnul. O jeho nočních můrách se nikdo nic nedozví, to si přísahala.

Přes den Oskar sice působil nadmíru unaveně, jinak se ale choval šarmantně a pohotově jako vždycky. I když ke svému postavení v *Módním domě Thalheim* zatím nepřistupoval tak seriózně, jak od něj otec očekával. Jediný syn, do jehož návratu vkládal Friedrich Thalheim všechny naděje, hrál svou roli budoucího šéfa navenek perfektně. Při bližším pohledu se ale všechno jevilo jinak. Oskar zapomínal na domluvené schůzky, nedodržoval dohody a na stole se mu vršily nevyřízené záležitosti. Nebýt Hildi, jak láskyplně oslovoval svou sekretářku Hildegard Stutzkeovou, která vždycky na poslední chvíli všechno zachraňovala a zabraňovala nejhoršímu, byl by seznam malých i velkých škod určitě mnohem delší.

Silvie si o svoje dvojče dělala starosti.

Jezdil autem jako pominutý, jedl nepravidelně a příliš mnoho nocí trávil v podnicích jako charlottenburský *Ciro-Bar*, noční klub *Vagabund* nebo vykřičený jazzový lokál *Badewanne* v Schönebergu, jako kdyby chtěl za každou cenu utéct před spánkem, který mu přinášel tak zlé sny. „Medvídek panda,“ dobírala si ho sestra, protože měl oči stále zapadlejší a pod nimi stále větší kruhy. Je nomže Oskar nestál o žádné rady nebo o dobře míněné domluvy, dokonce ani když přicházely od jeho dvojčete.

„Dřív jsi byla jiná, veselejší, nebyla jsi hned tak namíchnutá a hlavně jsi nebyla tak příšerně zapšklá,“ promptně jí jednou odsekl, když už to nevydržela a promlouvala mu do duše. „Dřív se s tebou daly vyvádět parádní nesmysly – a to bylo senzační.“

„Dřív jsem byla zpovvykaná holka, která neměla páru o životě,“ nedala se Silvie.

Že i jí samé se po té bývalé lehkosti někdy až bolestně stýskalo, mu vykládat nehodlala. Oskar má za sebou strašlivé věci, jenže první poválečné roky v Berlíně taky nebyly právě procházka růžovým sadem. Silvie zažila hlad, krutý mráz, obchodovala pro rodinu na černém trhu, třikrát marnotratně darovala svoje srdce a třikrát se za odměnu dočkala hořkého zklamání – a to z ní udělalo to, čím je.

„Dnes jsem známá rozhlasačka, jsem hlas Berlína, už dávno nejsem malá holka,“ dodala.

„Bla bla bla bla bla, velevážená slečno vševědoucí! Brát věci trochu s nadhledem ještě nikomu neuškodilo. Já si chci život užít, ne se jako nějaký páprda unudit k smrti. A navíc, jak víš, mám hodně co dohánět...“

Teď bratra, stále ještě tvrdě spícího, pozorovala. Vypadal jako nevinátko a Silvie se na něj beztak dlouho zlobit nedokázala. Na rozdíl od Rike, prvorozené dcery v rodině Thalheimových. Mezi ní a Oskarem vládla ode dne, kdy Friedrich Thalheim loni na podzim bez dlouhých cavyků jmenoval syna spolujednatelům a drasticky tím omezil její pravomoci, dusná atmosféra. Rike několik let bojovala za znovuvybudování *Módního domu Thalheim* na Ku'dammu, když ten původní v roce 1943 srovnaly se zemí spojenecké bomby. To ona vykoupila otce z ruského vězení a koneckonců i svoje dědictví po dědečkovi Schubertovi investovala do rodinného podniku, a teď aby se dívala, jak ve všem dostává přednost její bratr, a to přesto, že nemá ani odborné znalosti, ani zkušenost a zjevně ani motivaci. Silvie se s Rike už několikrát kvůli Oskarovu zuřivě pohádala a hájila ho, jenomže když viděla,

jak se kvůli tomu její o tři roky starší sestra trápí, bylo jí Rike nakonec líto.

Silvie se o obchodní dům nikdy příliš nezajímala a byla spokojená se svou prací v RIASu, vzdálená od všech rodinných rozepří. Vytvořila si nadšenou, neustále rostoucí posluchačskou základnu na východě i na západě města bez ohledu na to, jestli pouštěla hudbu nebo vysílala vlastní reportáže z každodenního berlínského života. Její nejnovější „dítě“, se kterým se už dlouho piplala, existovalo prozatím jenom v její hlavě, ale že její nápad vyvolá u nadřízených a dalších kolegů v redakci nadšení, tím si byla předem jistá. Vybuchne to jako bomba a nynější více než potěšující počty posluchačů se ještě rapidně zvýší...

Obrátila pohled ke skříni. Visí tam – šaty, které si chce obléknout na Rikinu církevní svatbu. Až za pár hodin stane její sestra s Alessandrem Lombardim před oltářem, způsobí v nich Silvie pravděpodobně pěkné pozdvižení, možná dokonce vyvolá menší skandál.

Rike v italském obchodníkovi s látkami zjevně našla svou velkou lásku, kdežto ona svou velkou lásku před šesti měsíci ztratila. Silvie se ve všech směrech cítila jako legitimní vdova po Ralfu Heigerovi, a to přesto, že byl oficiálně ženatý s jinou ženou. Silvii se o něm často zdávalo, ale ne jako o vězni s nemocným srdcem, kterého nesměla ani jednou jedinkrát navštívit a který nakonec nepřežil mučení ve věznici ve Weissensee. Zdávalo se jí o chytrém, pohotovém a schopném novináři, který v ní krátce po válce podnítil lásku k rozhlasu. To on z ní udělal taky vášnivou čtenářku, což bylo pro Silvii v letech, kdy ještě chodila do školy, něco naprosto nepředstavitelného. Od té doby už ale věděla, jak zázračné světy

je možné objevit mezi potištěnými stránkami, a její hlad po knihách byl téměř neukojitelný. Dodnes jí v hlavě zněl Ralfův basbaryton, tak snadno přecházející do posměšného tónu, a toužila po svém zkušeném, něžném milenci, který uměl tak krásně líbat.

Někdy mívala Silvie strach, že zůstane už navždycky sama, vždyť který muž by se mohl vyrovnat takovému ideálu, jako byl Ralf? Bezděčně se zachvěla, aby tyhle negativní myšlenky zaplašila – a vtom se Oskar probudil.

„Je ti líp?“ zeptala se, pořád ještě plná starostí. „Cítíš se už zase normálně?“

„Aby ne!“ ujišťoval ji celý rozzářený. „Co já bych si bez tebe počal?“

Láskyplně do něj šťouchla. „Neplácej nesmysly, takový věci tě nesmí ani napadnout – dvojčete se člověk nikdy nezavírá. Mám uvařit kávu? Rike mi kladla na srdce, že nesmíme za žádnou cenu přijít pozdě. Jistěže by to bylo jednodušší, kdybych nemusela jet kvůli oblékání nevěsty až do Westendu. Jenomže Rike trvala na tom, že noc před svatbou rozhodně stráví ve vši počestnosti doma u rodičů.“

„A přitom mají vlastní parádní byt. A navíc, Rike s Lombardim už přece manželé jsou,“ podotkl Oskar a zívnul. „Tak k čemu celý ten cirkus?“

„V Itálii sňatek na úřadě neplatí, jak víš.“ Silvie byla ráda, že se svatba vůbec koná. Trvalo jim nekonečně dlouho, než sehnali faráře, který byl ochotný oddat evangelicko-katolický pár, jako kdyby nebylo úplně jedno, k jaké církvi patří člověk, kterého Rike miluje! Z legrace zahrozila Oskarovi vztyčeným ukazováčkem. „A kromě toho, tvůj švagr se jmenuje Alessandro a je to vysloveně příjemný chlapík. Tak mi, prosím tě, slib, že se k němu

budeš chovat mile – aspoň dneska! Tím ostatně myslím i celou jeho rodinu.“

„To kafe udělám já. A jestli si ten Lombardiovic klan nebude moc vyskakovat, nemám s tím problém.“ Oskar se pořádně na všechny strany protáhl a vstal. Proužkované pyžamo na něm plandalo a prozrazovalo, jak je pořád ještě vyhublý. „Víš vůbec, koho všeho Rike ještě pozvala?“ pokračoval. „Přede mnou o tom zarytě mlčela.“

„Naše sestřička má sklon k tajnůstkářství.“ Silvie se taky zvedla a zamířila do koupelny. Cestou něžně přejela rukou po přichystaných šatech.

„Tohle nemyslíš vážně, že ne?“ Oskar se škodolibě ušklíbl.

„Nestěžoval sis náhodou, že jsem moc zapšklá? A hlavně, tenhle model je od Heinze Oestergaarda, na první pohled mi učaroval,“ usmála se.

Silvie dělala s věhlasným módním návrhářem v jeho ateliéru rozhovor pro RIAS a Oestergaarda to očividně velmi bavilo. Proto jí taky vyšel vstříc a ten vzácný kousek jí jako výraz díky zapůjčil. Silvie už ale bratrovi neprozradila, že právě jasný hlas módního tvůrce, trochu zpěvavý a s lehkým dánským přízvukem, ji inspiroval k nápadu na nový formát pořadu pro rádio. Oskar tak jako tak brzy uslyší, co jeho sestřička vymyslela.

„Oestergaard?“ opakoval nevěřicně

„Ten módní návrhář, šarmantní chlapík, dost *crazy*. Oblékal prostitutky a chce, aby všechny ženy vypadaly krásně. Mluví o něm celý Berlín. A brzy bude mluvit i o mně.“

„Táta se pomine, jestli se zpronevěříš rodinné módě – a ještě k tomu s takovým...“ podotkl Oskar.